

ПРОЄКТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА: УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА»

Першого рівня вищої освіти

на здобуття освітнього ступеня *бакалавр*

з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

за спеціальністю 014 Середня освіта

предметна спеціальність 014.01 Українська мова і література

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ ІДГУ

Голова вченої ради

_____ Я. В. Кічук

(протокол № __ від «__» _____ 20 р.)

Освітня програма вводиться в дію з _____ 20__ р.

Ректор _____ Я. В. Кічук

(наказ № __ від «__» _____ 20__ р.)

Ізмаїл – 2021

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

1. Рада з якості вищої освіти ІДГУ

протокол № ___ від «__» _____

Голова ради з якості освіти ІДГУ _____ (Кольцун Н.М.)

2. Вчена рада факультету української філології та соціальних наук

протокол № ___ від «__» _____ 20__ р.

Голова вченої ради факультету _____ (Татаринів І. Є.)

3. Рада з якості вищої освіти факультету української філології та соціальних наук

протокол № ___ від «__» _____ 20__ р.

Голова ради з якості вищої освіти факультету _____ (Гончарова Н. О.)

4. Кафедра української мови та літератури

протокол № ___ від «__» _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (Колесников А.О.)

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. **Мельникова Руслана Миколаївна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови та літератури (гарант освітньої програми).
2. **Погорєлова Алла Дмитрівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури.
3. **Фоміна Лілія Георгіївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури.

Інформація про зовнішню апробацію:

Рецензент:

1. Профіль освітньої програми
за спеціальністю 014.01 Середня освіта
за предметною спеціальністю: 014.01 Українська мова і література

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Ізмаїльський державний гуманітарний університет, факультет української філології та соціальних наук, кафедра української мови і літератури
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Освітня кваліфікація: бакалавр освіти з української мови і літератури. Професійна кваліфікація: вчитель української мови і літератури закладу загальної середньої освіти.
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта: Українська мова і література
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про Акредитацію Серія НД-П № 1658478 від 2 липня 2013 р. Термін дії сертифіката до 1 липня 2018 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	до 1 липня 2028 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://idgu.edu.ua
2 – Мета освітньої програми	
Програма призначена для підготовки конкурентноспроможного фахівця з глибокими фундаментальними знаннями та уміннями міждисциплінарного філологічного дослідження, здатного будувати свою діяльність на основі креативного підходу та готового до продовження навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка, Спеціальність: 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) Предметна спеціальність : Бакалавр освіти з української мови та літератури. Професійна кваліфікація: Вчитель української мови і літератури закладу загальної середньої освіти.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма ґрунтується на сучасних наукових знаннях про цілі й цінності філологічної і педагогічної освіти, орієнтована на академічну і професійну підготовку на основі теоретичних досліджень і практичних результатів їх впровадження з урахуванням світового досвіду навчальної діяльності, сучасного стану підготовки фахівців з мовної освіти в Україні, акцентує увагу на здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері професійної діяльності вчителя-словесника.

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Професійна освіта в галузі філології, методики навчання у закладах загальної середньої освіти.
Особливості програми	Програма включає навчальні дисципліни професійної та практичної підготовки, які поглиблюють компетентності майбутнього вчителя української мови та літератури й забезпечує можливість засвоєння наукових програм у відповідних галузях знань.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускників програми призначено для навчально-виховної, науково-методичної та організаційно-управлінської діяльності в галузі 01 Освіта відповідно до Класифікатора професій ДК 003: 2010:</p> <ul style="list-style-type: none"> 232 – викладачі середніх навчальних закладів; 2320 – викладачі середніх навчальних закладів; 234 – вчителі спеціалізованих навчальних закладів; 235 – інші професіонали в галузі методів навчання; 2351 – професіонали в галузі методів навчання; 2351.1 – наукові співробітники (методи навчання); 2351.2 – інші професіонали в галузі методів навчання; 2352 – інспектори навчальних закладів; 2444 – професіонали в галузі філології; 2444.1 – наукові співробітники (філологія); 2445 - професіонали в галузі психології; 2445.1 – наукові співробітники (психологія); 2445.2 - психологи; 2445.1 – молодший науковий співробітник (психологія); 2445.1 – науковий співробітник (психологія); 2445.1 – науковий співробітник-консультант (психологія); 2445.2 – практичний психолог; 2445.2 – психолог. 2445 - професіонали в галузі психології; 2445.1 – наукові співробітники (психологія); 2445.2 - психологи; 2445.1 – молодший науковий співробітник (психологія); 2445.1 – науковий співробітник (психологія); 2445.1 – науковий співробітник-консультант (психологія); 2445.2 – практичний психолог; 2445.2 – психолог. 2445 - професіонали в галузі психології; 2445.1 – наукові співробітники (психологія); 2445.2 - психологи; 2445.1 – молодший науковий співробітник (психологія); 2445.1 – науковий співробітник (психологія); 2445.1 – науковий співробітник-консультант (психологія); 2445.2 – практичний психолог; 2445.2 – психолог.
Подальше навчання	Випускники мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання мови та літератури із застосуванням сучасних інформаційних технологій. Проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, навчання через виробничу практику.

	Стиль навчання: студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підходи. Лекційні курси поєднуються з семінарськими, лабораторними та практичними заняттями, самостійна робота проводиться з залученням електронних підручників, конспектів, консультацій з викладачами
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та традиційною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно, зараховано, не зараховано). Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти включає вхідний, поточний, проміжний, підсумковий семестровий, відтермінований та атестацію.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність самостійно розв'язувати складні спеціалізовані завдання й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й визначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в закладах освіти середньої школи.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати здобуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 4. Спроможність спілкуватися державною мовою як усно, так письмово.</p> <p>ЗК 5. Знання предметної галузі та розуміння професії.</p> <p>ЗК 6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 7. Здібність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Здатність використовувати професійно профільовані знання в галузі сучасної лінгвістики, професійно профільовані знання системи мови й правил її функціонування при іншомовній комунікації.</p> <p>ЗК 9. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 10. Спроможність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 11. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми з відповідною аргументацією.</p> <p>ЗК 12. Уміння працювати в команді.</p> <p>ЗК 13. Цінування і повага різноманітності та мультикультурності.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>ПРН 1. Знання методики викладання української мови та літератури в різних типах середніх навчальних закладів.</p> <p>ПРН 2. Знання сучасних наукових методів філологічних досліджень, достатня підготовка для проведення науково-дослідницької роботи в галузі філологічних наук.</p> <p>ПРН 3. Знання методики проведення експериментів у галузі лінгвістики та дидактики.</p> <p>ПРН 4. Знання методики психолого-педагогічної діагностики, володіння навичками та вміннями її реалізації.</p> <p>ПРН 5. Знання правових та етичних норм, які регулюють відносини між людьми в професійних колективах.</p> <p>ПРН 6. Знання законодавчої та нормативної бази України про охорону праці в освітній галузі.</p> <p>ПРН 7. Вільне володіння фундаментальними знаннями в галузі філології (основні концепції, праці гуманітарних наук та їх видатні представники).</p>	

- ПРН 8.** Здатність використовувати професійно-профільовані знання, уміння й навички, досліджувати мовні та літературні явища, вирішувати практичні завдання в галузі філології.
- ПРН 10.** Вміння проводити науково-методичну та організаційно-методичну роботу із запровадження у навчальний процес нових інформаційних технологій навчання мови, літератури, в тому числі інтенсивних методів навчання, індивідуалізованого навчання тощо.
- ПРН 11.** Вміння планувати й організувати навчальну діяльність учнів на заняттях, в позааудиторній роботі, активізувати їх самостійну роботу й наукову творчість.
- ПРН 12.** Навички вести навчальний діалог і ефективно організувати співпрацю з учнями.
- ПРН 13.** Здійснювати діагностику особистості з використанням тестових завдань як важливого дослідницького інструменту.
- ПРН 14.** Вміння здійснювати самоконтроль, самооцінку, саморегуляцію.
- ПРН 16.** Вміння працювати з комп'ютерною технікою та ефективно використовувати її для обробки матеріалів і результатів досліджень у галузі філології.
- ПРН 17.** Вміння користуватися науковою літературою, аналізувати матеріал академічних підручників та навчальних посібників з української мови та літератури, англійської мови для різних типів середніх навчальних закладів з метою виявлення його наукової вирогідності, методичного значення та прогнозування можливих труднощів у засвоєнні навчальних програм.
- ПРН 19.** Презентувати результати власних досліджень для проінформованої аудиторії.
- ПРН 20.** Формування суджень про використання професійно-орієнтованих загальнотеоретичних знань з української мови та літератури.
- ПРН 21.** Розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових фольклористичних знань, оволодіння термінологією з досліджуваного напрямку.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Проектна група спеціальності складається з трьох науково-педагогічних працівників, які працюють у закладі освіти за основним місцем роботи і мають науковий ступінь та вчене звання. Науково-педагогічні працівники, які здійснюють освітній процес, мають стаж науково-педагогічної діяльності понад два роки та рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів з перелічених в пункті 30 чинних Ліцензійних умов. При цьому склад групи забезпечення відповідає вимогам: частка тих, хто має науковий ступінь та/або вчене звання становить понад 50 відсотків; частка тих, хто має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора понад 10 відсотків загальної кількості членів групи забезпечення.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Забезпеченість навчальними приміщеннями для проведення освітнього процесу становить понад 2,4 м.2 на одного здобувача освіти. Забезпеченість навчальних аудиторій мультимедійним обладнанням повинна становити не менше ніж 30 %. Здобувачі вищої освіти, які цього потребують, забезпечені гуртожитком (100%). Соціально-побутова інфраструктура : бібліотека; спортивні зали та спортивні майданчики; студентський палац (клуб); медичний пункт. Здобувачі вищої освіти забезпечені комп'ютерними робочими місцями (комп'ютерна техніка із строком експлуатації не більше восьми років), лабораторіями, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання освітнього процесу.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі електронному вигляді понад 4 найменування. Доступ до баз даних періодичних наукових</p>

	видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю. Наявність офіційного веб-сайта закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна(наукових працівників) діяльність, зразки документів про освіту, умови для доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація). Наявність сторінки на офіційному веб-сайті англійською мовою, на якому розміщена основна інформація про діяльність (структура, ліцензії, сертифікати про акредитацію, освітні/освітньо-наукові програми, зразки документів про освіту), правила прийому іноземців та осіб без громадянства). Наявність електронних освітніх ресурсів на основі платформ дистанційного навчання MOODLE та Google Suite for Education, автоматизованої системи управління освітнім процесом. Навчально-методичне забезпечення: опис освітньої програми, навчальний план, робочі програми навчальних дисциплін, навчальні матеріали з кожної дисципліни навчального плану, програми практичної підготовки, методичні матеріали для проведення атестації здобувачів вищої освіти.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників у вітчизняних ВНЗ
Міжнародна кредитна мобільність	Підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників у закордонних ВНЗ
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Наявна можливість для фізичних осіб

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Основи філософських знань	4	залік
ОК 2.	Основи академічного письма	3	залік
ОК 3.	Україна в європейській історії та культурі	4	залік
ОК 4.	Інформаційно-комунікаційні технології за професійним спрямуванням	3	залік
ОК 5.	Англійська мова	9	заліки, екзамен
ОК 6.	Права людини та громадянське суспільство в Україні	3	залік
ОК 7.	Педагогіка	6	екзамен
ОК 8.	Психологія	6	екзамен

ОК 9.	Вступ до слов'янської філології з основами наукових досліджень	4	екзамен
ОК 10.	Вступ до мовознавства	4	екзамен
ОК 11.	Сучасна українська мова	22	заліки,екзамени
ОК 12.	Український фольклор	3	залік
ОК 13.	Методика навчання української мови	3	екзамен
ОК 14.	Історія української літератури	22	заліки,екзамени
ОК 15.	Вступ до літературознавства	4	екзамен
ОК 16.	Шкільний курс української мови та літератури	4	екзамен
ОК 17.	Методика навчання української літератури	3	екзамен
ОК 18.	Інклюзивна освіта	3	залік
ОК 19.	Курсова робота з української літератури з методикою навчання	1	захист
ОК 20.	Курсова робота з української мови з методикою навчання	1	захист
ОК 21.	Англійська мова 2		екзамен
ОК 22.	Фізична культура та основи здоров'я людини		залік
ОК 23.	Теорія та історія видавничої справи	4	екзамен
ОК 24.	Практична стилістика української мови	4	екзамен
ОК 25.	Основи редагування	4	залік
ОК 26.	Загальне редагування	5	екзамени
ОК 27.	Видавничі стандарти	4	залік
ОК 28.	Редакторський аналіз і правка	3	залік
ОК 29.	Типологія помилок у редакторській справі	4	екзамен
ОК 30.	Літературне редагування та коректура	4	екзамен
ОК 31.	Редагування службової документації та освітніх видань	3	залік
ОК 32.	Редагування в ЗМІ	3	залік
ОК 33.	Курсова робота з видавничої справи та редагування	1	захист
ОК 34.	Навчальна практика (психолого-педагогічна)	3	захист
ОК 35.	Навчальна практика (педагогічна)	6	захист
ОК 36.	Виробнича практика (педагогічна з української мови і літератури)	15	захист
ОК 37.	Виробнича практика (редакторська)	6	захист
	Загальний обсяг вибіркових компонентів	60	
	Загальний обсяг освітніх компонентів	240	

*Перелік дисциплін вільного вибору студентів щорічно затверджується рішеннями вчених рад університету та факультетів і розміщуються на офіційному веб-сайті університету. Студенти можуть обрати сертифіковану програму з переліку, затвердженого рішенням вченої ради університету (обсяг – 24 кредити ЄКТС), та опанувати додаткові фахові компетентності.

2.2. Структурно-логічна схема ОП (див. додаток)

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Середня освіта: українська мова і література» проводиться у формі атестаційного екзамену з української мови та літератури та методик їх навчання.

Атестація завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації: Бакалавр освіти з української мови і літератури, професійної кваліфікацією: Вчитель української мови і літератури закладу загальної середньої освіти.

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17
ПРН 1													+				+
ПРН 2					+				+	+	+	+		+	+		
ПРН 3					+				+	+	+	+	+				+
ПРН 4																	
ПРН 5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 7		+			+				+	+	+	+		+	+	+	
ПРН 8		+			+				+	+	+	+		+	+	+	
ПРН 9																	
ПРН10													+				+
ПРН 11																	+
ПРН 12																	+
ПРН 13																	
ПРН 14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 15																	
ПРН 16		+			+				+	+	+	+		+	+	+	
ПРН 17		+			+				+	+	+	+		+	+	+	
ПРН 18																	
ПРН 19																	
ПРН 20		+							+	+	+	+		+	+	+	

Структурно-логічна схема ОП

1 семестр		2 семестр		3 семестр		4 семестр		5 семестр		6 семестр		7 семестр		8 семестр		
Україна в європейській історії та культурі (залік)	4	Основи філософських знань (залік)	4					Права людини та громадянське суспільство в Україні (залік)	3							29
Англійська мова(залік)	3	Англійська мова (залік)	3	Англійська мова (екзамен)	3	Англійська мова за професійним спрямуванням		Англійська мова за професійним спрямуванням		Англійська мова за професійним спрямуванням		Англійська мова за професійним спрямуванням				
Український фольклор (залік)	3	Основи академічного письма	3	Інформаційно-комунікаційні технології за професійним спрямуванням	3											
Психологія (екзамен)	6	Педагогіка (екзамен)	6			Методика навчання української мови (екзамен)	3	Методика навчання української літератури (екзамен)	3	Методика навчання (друга предметна спеціальність)	3	Інклюзивна освіта	3			24
Сучасна українська мова (екзамен)	4	Сучасна українська мова (залік)	3	Сучасна українська мова (екзамен)	4	Сучасна українська мова (екзамен)	2	Сучасна українська мова	4	Сучасна українська мова (екзамен)	4			Сучасна українська мова (екзамен)	4	25
Історія української літератури (залік)	4	Історія української літератури (екзамен)	3	Історія української літератури (залік)	4	Історія української літератури (екзамен)	3	Шкільний курс української мови та літератури	4	Курсова робота з української літератури з методикою її навчання	1	Історія української літератури (екзамен)	5	Історія української літератури (екзамен)	4	24
Вступ до літературознавства (екзамен)	4	Вступ до слов'янської філології з основами наукових досліджень (залік)	3									Курсова робота з української мови з методикою її навчання	1			8
Вступ до мовознавства	2	Вступ до мовознавства(екзамен)	2													4
				Друга предметна спеціальність	4	Друга предметна спеціальність	8	Друга предметна спеціальність	8	Друга предметна спеціальність	8	Друга предметна спеціальність	4	Друга предметна спеціальність	4	36

